

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.

За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.

За све остале земље годишње
30 фран. у алату, на по године
10 фран. у алату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштом
успутним непосредно админис-
трацији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручио, т.
Неру Радаковићу, к. п. аге-
нту у Котор. Донио се шаљу
уредничку. Рукописи се не вра-
ћају.

За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

и

Н И К О Л Д И.

ПО МИЛОСТИ ВОЖЛОЈ

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ.

На предлог Нашег Министра Финансија;
саслушавши Наш Државни Савјет;
ријешисмо се наредити и наређујемо овај

ЗАКОН

О

ДРЖАВНИМ
БЛАГАЈНИЦАМА И РАЧУНОВОДСТВУ

Чл. 1.

Сваки државни приход мора ући
у благајну Министарства Финансија.
Такође сваки државни расход
мора изаћи из касе Министарства
Финансија.

Чл. 2.

Свако министарство мора уна-
пријед обавијестити Министарство
Финансија о својим годишњим при-
ходима и предавати их благајни Ми-
нистарства Финансија чим их прими
и заведе у Дневник Касе (чл. 16).

Чл. 3.

Благајници свих министарстава
и подручних им надлежстава морају
водити рачуне о сумама, које приме
у току године као редовни или ван-
редни приход.

Чл. 4.

Само у границама буџета смију
се чинити издаци из Главне Држ.
Благајне Министарства Финансија у
смислу закона о државном буџету.

Чл. 5.

Осим Главне Државне Благајне
за примање и издавање, постоје још
и благајне за примање код свију
финансијских управа и капетана, као
и код других надлежстава (чл. 2.).
Споредне пак благајне за издавање
постоје код свију министарстава, Ми-
трополије и Главне Држ. Контроле.

Равна одјељења при појединим
министарствима, гдје таквих има, и-
маће по једног рачуновођу за вођење
своје рачунске књиге, али исплате
рачуна вршиће само благајник над-
лежног министарства, пошто се исти
у министарству прегледају и кон-
тролишу.

Чл. 6.

Свако министарство мора водити
надзор и контролу како над својом
благајном, тако и над рачуновођама
потчињених му одјељења, и одгова-
рати за исте пред Главном Државном
Контролом.

Чл. 7.

Благајници морају спровести
примљене новце одмах на оно, зашто
су одобрени и исплаћени.

Чл. 8.

Кад би који благајник неоправ-
дано задржавао новце, било све које
треба да спроведе Главној Државној
Благајни, било оне које је примио
да изда на одобрење сврхе, то ће
се сматрати као злоупотреба, и
казниће се дисциплинарно на основу
чл. 7. тач. 4., 34. и 39. Закона о Глав-
ној Државној Контроли.

Чл. 9.

У благајнама се не смије држати
други новац осим државног. Свака
сума, која би се у каси нашла, сма-

траће се као државна све дотле, док
се противно не докаже.

Чл. 10.

Строго је забрањено преносити
суме из једне партије буџетске у
другу (Зак. о Главној Контроли чл.
13, т. 4.). Такође се забрањује бла-
гајницима мијењати примљени новац
из Министарства Финансија без на-
рочите потребе.

Чл. 11.

Сви благајници врше примања
и издавања на основу закона, над-
лежних наредба и пуноважних ис-
права (Зак. о Главној Контроли чл.
13, т. 7.).

За сваки државни издатак по-
требно је претходно одобрење Ми-
нистра Финансија или његовог заступ-
ника (чл. 12. Закона о држ. буџету).

Чл. 12.

Ради лакшег прегледа благајне
новци морају бити снаковани и сорти-
рани по врстама.

Чл. 13.

Министарство Финансија према
поднесеним му рачунима од под-
ручног му ва то чиновништва мора
се старати о савијерним издацима
министарствима према сумама буџе-
том одобреним.

Чл. 14.

При благајни Министарства Фи-
нансија постоји Главни Државни
Благајник и потребан број помоћника.

Чл. 15.

Главни Држ. Благајник мора
водити два Дневника Касе: за при-
мања и за издавања.

У дневник за примања заводиће
све суме, које прими по партијама
одређеним за примања. На докуме-
нат поднесени за примање ставиће
број Дневника Касе са ознаком П.
(за примање), испод броја датум и
свој потпис. За тим ће спровести тај
документ књиговођи, да га равведе
у партијалнике за примање и у при-
ходник, који имају бити у вези са
Дневником Касе. Исто ће се тако
учинити и за издавање, па ће се
тада ставити на документ од по-
траживања ознака И (издавање).

Осим тих књига водиће се у
Министарству Финансија: Приход-
ник и Расходник, у којима ће се по
партијама одређеним прегледно изни-
јети сви приходи и расходи државни.
Они ће бити у вези са Дневницима
Касе и контролисаће један другог.
Друге помоћне књиге водиће се по
потреби и увиђањима књиговође.

Такође р све царинарнице морају
водити један Дневник Касе за при-
мање и издавање, а наносе Приход-
нике по партијама одређеним од
Министарства Финансија.

Чл. 16.

При свима осталим благајнама
водиће се један Дневник Касе за сва
примања и издавања по партијама.
Из Дневника Касе равводиће се пар-
тије у особиту књигу „Партијалник“
и у вези са Дневником Касе. Осим
те двије књиге свако Министарство
имаће једну књигу, у коју ће бити
заведена сва потраживања у поједи-
ностима. Из ове књиге састављаће
благајник копију потраживања у
појединостима. Ова књига и листа
потраживања морају носити потпис
дотичног Министра. Сувише, листа
потраживања прије исплате треба да
се поднесе Министру Финансија или

његовог заступника, да се увјери,
одговара ли буџетском кредиту до-
тичног Министарства и да ли је сума
кредитом испрљена, па тек онда да
је потпише и благајнику спроведе на
исплату, која ће је као документат
чувати.

О рубрикацији и другим поје-
дностима разних благајничких књи-
га дато је нарочито упутство од
Главне Држ. Контроле.

Чл. 17.

Министарство Финансија мора
увршћивати у своје приходе и рас-
ходе и оне суме, које најје примило
или издавало у новцу, него у доку-
ментима или стварима ма које врсте,
за што ће имати у својим књигама
нарочите рубрике.

Чл. 18.

Концем сваког мјесеца морају
се сви Дневници Касе при свима
благајницама закључити и упоредити
са стањем касе; а по свршетку ра-
чунске године изнијеће се сумарни
преглед примања и издавања по
мјесецима.

Резултате мјесечног упоређења
Дневника Касе са стањем касе, као
и годишњег прегледа благајница о
примању и издавању, морају све
благајне спровести Министарству Фи-
нансија на преглед, а ово Главној
Држ. Контроли. Исто ово важи и за
Главну Државну Благајну.

Чл. 19.

Погрешке у биљежењу ријечи
или цифара исправљаће се само пре-
дстављањем, али тако, да оно, што
је било погрешно, остане читко.

Исправљање погрешака на други
начин повлича за собом одговорност.

Чл. 20.

Свака благајничка књига мора
бити пагмирана или фолирана, јем-
ствеником прошивена и печатом Гл.
Државне Контроле потврђена.

Чл. 21.

Они, који су због несавјесног
руковања туђом имовином осуђивани,
или из недостатка доказа ослобођени,
као и они, који су судом били осу-
ђени за прљави и бешчасни дјела,
не могу бити постављени при др-
жавним благајнама.

Чл. 22.

Благајницима се строго забра-
њује својеручно писати документе
примања и издавања.

Чл. 23.

Свако примање и издавање мора
бити заведено у Дневник Касе истог
дава кад је и учињено, и у најкраће
вријеме равведено у остале књиге.

Чл. 24.

Буџетска је година календарска
година (чл. 1. Закона о држ. бу-
џету). Књиге стоје отворене за
закључене рачуна буџетске године
три мјесеца по истеку календарске
године. Према томе благајници у
том току времена воде по два Две-
ника Касе, за нову и прошлу годину.

Чл. 25.

Овај Закон стаје на снагу 1.
априла 1903. год.

Наређујемо нашем Министру
Финансија да се договорно са Пред-
сједником Главне Државне Контроле
стара о извршењу овога Закона.

Цетиње, 21. марта 1903. г.

Никола с р

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њихова Височанства Књаз
Мирко и Књагинја Наталија при-
спјели су из иностранства у сриједу
вече.

— Њ. Е. Г. Барон Макјо Ау-
стро-Угарски министар при нашем
Двору, са својом госпођом, повратио
се на Цетиње са допушта.

— Генералштабни пуковник г
Ј. Сисојев, Царско-Руски војени ата-
ше у Црној Гори и Србији, отпуто-
вао је за Биоград.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 21 марта.

У скорошњој својој бесједи у
њемачком парламенту гроф Билон је
извео осталога изјавио, да Њемачка
не води активну политику на Ближ-
њем Истоку, и да се њени односи
према Турској оснивају на чврстом
темељу повјерења турске владе у
лојалност њемачке политике. На то
петроградско „Н. Време“ одговара:
„А Багдадска жељезница, а економ-
ски и политички захват Мале Азије,
а њемачки инструктори у турској
војсци, а цео ред финансијских и
индустријских подухећа — зар то
није активна политика? И у таквом
случају што треба називати актив-
ном политиком? Кад би се ова пи-
тања управља грофу Билону, он би
одговорио да све то не спада у
активну политику. То су све при-
ватна подухећа, а ако их је подр-
жавао њемачки посланик у Цари-
граду, то је била дужност дипло-
матског преставника заграничног.
Што се тиче њемачких наставника,
није их Њемачка на силу ставила
у турску војску, зато је то тражила
сама турска влада. Активне поли-
тике у чистом дипломатском смислу
Њемачка не води у Турској. Ње-
мачка није чинила никаквих актив-
них корака на Ближњем Истоку,
него изада лојално поступала. Оди-
ста, Њемци се не могу корити, да
нијесу лојални, не само према Тур-
ској него и према другим државама.
Ни ми Руси, којима су тако неугодни
њемачки успјеси на Босфору, и у
Малој Азији, и у Персијском Заливу,
ипак нијесмо у стању, да с разло-
гом окривљујемо Њемачку, да је она
у Турској што радила против нас,
принудила Султана, да какво пи-
тање ријени на не нашу корист, него
на нову и т. л. Не можемо ни то
рећи, да се Њемачка појављује у
Турској нашим супарником, да она
интригира против нас, не даде нам
највјернији дио турских подухећа,
стаје на пут да добијемо коју кон-
цесију или уопште да утврдимо свој
економски утицај на Ближњем Исто-
ку. Не, свуда потпуна лојалност!...
Лојалност је њемачко политике на
Ближњем Истоку њено силно сре-
ство, којим осваја мирним путем оне
исте предјеле, које ми нијесмо могли
освојити цијепоном крви“.

Па у другом броју, под насло-
вом „Одговорност дипломатије“, пе-
градски лист овако наставља: „Кад
сравнимо географски положај Русије

и Њемачке према Турској, кад се сјетимо историје руско-турских ратова, историје вјековних односа Русије с Турском, саснијем је несхватљиво, како су Њемци могли славити побједу над нама и на Босфору и уопште у Турској. На први поглед то је нека историјска бесмислица. Може се још схватити, да инострана држава, стицајем повољних прилика, може добити уплива на једном или другом двору. Случавало се, да просте личне симпатије владалаца допринесе установљењу пријатељских односа између њихових држава. Али је Њемачка јака у Турској не самим упливом на двору Султановом, ве самим пријатељством, које веже Абдул-Хамида с Царем Вилхелмом. Главна је снага Њемачке у томе, што јој јепопло за руком, да захвати у своје руке много подухећа, веома важна у економском животу Турске, и да добије право гласа у неким гранана државне управе, као на прилику у војсци и у финансијама. То су Њемци добили путем дугог, упорног и вјештог дјеловања. Наравно, руска дипломатија била је дужна да стане на пут том дјеловању, да стави преграде његовом успјешном остваривању. Али прије него ли осудимо нашу дипломатију, што није радила у том смислу, или ако је радила, што није са довољном енергијом, треба узети у обзир срества, која су се имала за борбу у рукама наших дипломата. Та су срества била и остају веома моћна, јер она проистичу из моћи Русије, из вначаја рускога имена. Само је жалити, да су се она моћна срества у ријетко могла употребити за борбу против снажења ъемачког уплива. Овај се уплив постепено развијао разним подухећима. Када влада даје коју концесију, инострани дипломати немају права, да протестирају, ако та концесија непосредно не пријети интересима дотичне државе. Тако су постале ъемачко жезловнице, ъемачка лука на Босфору, Отоманска Банка ступила у вези са ъемачком Банком и т. д. Све су то била приватна подухећа, и пошто цијесу вријеђала уговоре, дипломатија је само са жалашћу констатирала факте. Тако не смије даље одити, иначе нас чека врло жалосни дио. За то треба реорганизовати нашу дипломатију, која се вичим не разликује од оне из доба Мотернихова. Савремена дипломатија мора се опростити својих старих традиција, која већ не одговарају захтјевима живота. Треба ор-

ганизовати борбу економским срствима и не давати супарнику да осваја оно, што дипломатија треба да чува у корист своје државе. „Од како се чуло, да Њемци раде, да добију концесију за Багдадску жезловницу, „Н. Време“ није преставало истицати штете, које отуд пријете руској политици; и сада, пошто је већ та концесија у ъемачким рукама, овим завршује, да се види право стање ствари, и волнеа моћ Њемачке у Турској.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Предавање о српском народу). Прије краткога времена држао је госп. др. Карл Шварцлов, протестантски дворски свештеник у Копенику код Берлина, јавно предавање о додиру између Њемачке и Србије. Предавање је одржано у протестијантској Дөнхофс-Касино и било је врло добро посеђено: у дворани је било преко двјеста слушаалаца. Уговору вели говорник, да се додир између Њемачке и Србије датирају и средњег вијека. Код Њемаца владају погрешни појмови о историјском, културном и црквеном одношају Срба. Не само у дневним листовима, него и у многим научним књигама, налазе се о тим стварима велике погрешке. За г. Шварцлова био би највећи успјех, када би допринио, да се Срби од сади цијеке по њиховом карактеру и њиховим праведним тежњама.

Говорећи опширније о вјери, говорник је додирнуо прилике у Хрватској и Славонији и закључио да су Срби у Хрватској због многих насиља морали да подлегну католичкој цркви и да приме латиницу, док сви остали Срби пишу кирилицом.

Владавина Њемаца је од велике користи била за Српство, јер је њихова заслуга била, што су се Срби оцијетили од Рима и одржали своју народноску индивидуалност и постали независни и од политичких и од црквених зависности. Срби су тада створили себи своју народну цркву.

Та народна и црквена самосталност Старе Србије у мало што се није пореметила прије њеног уједињења, и то баш једним додиром с Њемачком. То је било за пријеме трећег крсташког рата, који је био предузео цар Фридрих Барбароса год. 1189 да ослободи Јерусалим из руку султана.

Описујући за тим тај пут и мотиве, које су тада руководиле ъемачког цара да предузме тако далеко пут, видимо, да се је Барбароса јуна мјесеца 1189 год. са српским владаром састао у Нишу и да су они том приликом између себе склопили и пријатељство.

Тим походом цара Барбароса оживјели су и трговачке везе између истока и запада.

Затим је говорник расправљао нека ствари из историје српског Дубровника, говорио о привилегијама које су Дубровчани уживали у Босни, Херцеговини и Србији, спомињао заслуге краља Уроша и цара Душана у погледу развијања свјетске трговине. Србија је тада извозила погла-

вито восак, кожу, злато, сребро. Многа свијећа, која је тада горела у ъемачким црквама, многи лијеви бокали, накити и чаше који се и дан данас много цијени на Рајни, много крсно, које су носили ъемачки племићи — сви ти производи, били су производ српских земаља.

Продајећи на новију историју Србије, говорник је обратио пажњу на данашње трговачке прилике Србије и њен трговачки додир с Њемачком. Споменуо је извозне продукте Србије: воће, живину, жито, вино итд.; и увозне: папир, текстилну робу, порцелан, хемичке производе итд. О српском рударству и рудокопима извјештава се говорник веома лијепо и наглашава да имају велику будућност.

Послије је прешао на војне прилике у Србији, додирнув највјетлије прилике из старе српске историје. О великим одушевљеним и замасно оцртаним су српски ратници за ослобођење, особито они у Црној Гори и Босни и Херцеговини. Књаз Никола са својим храбрим Црногорцима освјетљао је тада српски обрас пред цијелим европским свијетом.

У једном одејеку даљег разлагања, додирнује говорник поново вјерске прилике и једног тога посматрања кулмира у реченици: „То што је Ов. Сава Србима, то је нама Њемцима „Лутер!“ О српској вјерској толеранцији је толико речено, колико је потребно, т. ј. да су Срби толерантни народ и да поштују свачију вјеру. Српска држава пак у свако доба је потпомагала друге вјероисповијести, које су заступљене у њеној држави.

Да многи Срби ђаци у најновије доба, рецимо од 1870 г. амо, ради свога усавршавања и изучавања у својим струкама у Њемачку долазе, то је појава која све веће обима узима.

То исто важи и за српске трговце, који траже везу с ъемачким трговцима и тако једна веза изазива нових веза, које се пренапају и на литерално-културну узајмичу оба народа.

Симпатије које постоје између оба народа, нијесу случајне него оне почињу у једнакости карактера и у историји, у којој има доста сличности.

„Оба народа — тако др. Шварцлов завршује — личе један другом у карактеру. Оба су ратоборни и умом обдарени, оба цијене највише: истину, правду и слободу, оба су одушевљени за своју отаџбину и теже, за уједињењем. Нама Њемцима се та жеља последи тепихких ратова испунила; сада само треба да се савлада болешљиви партикуларизам и трвење између себо. Њемачка племена сачињавају данас скуп једну јаку и велику државу. Та жеља за уједињењем атажа се и код српског народа, који је имао сличну прошлост, једну вјеру и језик. У тој жељи за уједињењем види се такође један додир с Њемачком. Већ се свуда ошјажа, да тако, како данас ствари стоје на Балкану, не може заувјек остати. Српски народ, који је кроз многа сточења западну културу својом краљу, животом бранио од Турака и који данас дивном енергијом напријед крмача, изслужује је лепицу будућност. Нека се и његова тежња изврши тако сјјено, као што се је то догодило с Њемачком“.

Са потпуним задовољством доносимо из „Одјека“ овај кратки извод јавног предавања ученог Њемца, које је одиста за

нас Србе појава пуна утјеже у садашњим тренуцима. Што би било праведније и природније него кад би природне и праведне српске тежње биле потпомагале из средине учених и просвијетљених Њемаца, који су у главном своје уједињење постигли, и који још једнако теже, да уједине још и преостале оокраје у једну државу? Сличних појава сјјено се у Италији у другој половини седамдесетих година, за вријеме нашег великог рата за уједињење. Од Торино до Напуља, по свим великим градовима Италије, државала су се слична предавања по јавним скуповима италијанске интелигенције. Такав покрет умова у корист свете српске ствари данас је још потребитији, у колико су наступили критичнији часови за будућност српскога народа. Истина, у италијанској штампи и данас се подижу гласови за нашу праведну ствар, али жива ријеч много јаче дјелује и успијева. Зато хвала дру Шварцлову, који је у овом часу пружио лијепо примјер судјеловања у моралној области за побједу светог начела народности и у српском народу.

(Никола Тесла — понос Српства). Њујорка „Српска Стража“ пише: И ако Срби у сјев. амер. Сјед. Државама сачињавају по броју један од најмањих дјелова досељеника, ипак зато што се тиче угледа стојимо не само пзд свима другим емигрантима, но надкрилили смо у томе погледу и саме Американце, или потпуније рећи цио свијет. А за све то имамо да благодаримо Творцу, што је дао нашем мученичком народу онако светих и великих умова, као што су Никола Тесла, професор Пуинин а у посљедње вријеме обогатао се наша насеобина сликаром-умјетником Пајом Јовановићем.

Кад је оно прије неких 15 г. дошао г. Никола Тесла у ове земље, гдје је наша шире поље за његов плодотворан и користан рад по цијело човјечанство, већ тада, у оно доба је био припојан од наскодишког свијета за изванредно даровитог о одличаног електричара. Још у Јевропи, у младости за доба својих високих техничких штудии, изнашао је неколико значајних наука, између којих — ако се добро вјећамо — њиме названи „Теслин Мотор“. И од то доба слава његова се ширила све више и даље на част и дику напаћеног му српског народа и родно му груде сиромашне али поносне Лике и Крбаве. Па ипак, дошавши у Америку, поред свега великог гласа, који је стекао у Јевропи, отпочео је свој рад у овој земљи — како нам једном сам казивао — уа веома скромну зараду. Но генијалном и великом духу његовом није дуго требало а он и у томе погледу је продр'о на ону висину, са којом се не може ни један други просвјетлан радник похвалити.

Госп. Никола Тесла живи овдје у Њујорку у најкраснијем и најотмијенијем хотелу а његов велики лабораторијум, који сада постоји у Вандеролфе на Лову Неланду обећава, да ће остварити сва она велика дјела, што је некада обећао, као: плодидбу електричних јахта далеко по мору, гнане аутомобила, шилјање телефонских и бродовних дјела кроз све запреке до којегат-гођер мјеста, па и кроз саму средину наше земље чак на другу страну подукукле итд. Његови проналасци броје се на стотине, патента је дигао некико

Као што споменуемо Холчек је 1875 г. пошао на југ. Ево шта он сам вели о том, путу у свом дјелу „Zl svoboda: „Statá veš má vuvábla na jih, táž avate veš me obrnila silou na cestách“. Дакле света ствар словенска (разуми и чешка) га је повела на југ. Пошао је да прибара материјал за дограђивање свога идеала словенског, односно чешког човјека, човјека који би имао да буде основа будуће словенско-чешке културе, који би имао, да изврши „obrod národa žižkova“, који је крај свију националних жеља и тежња Холчекових.

На томе своме путу Холчек се застави прво у Хрватској, али се ту не задржа дуго, јер ту не нађе оно што је тражио.

Пође даље и баш кад се спремао за посљедње велике источне догађаје, присије у Херцеговину а одатле пређе у Црну Гору, и гле, ту у нашим голим стијенама нађе земљу тражену, у њима догради пучарета силно основу свему своме будућем раду и мишљењу.

Патријархалан и јуначки живот тог дјела српскога народа, незгражен и добрим, ип алим странама модерне западне цивилизације, његов карактер, његов поглед на свијет и живот, пружаше му много материјала за размишљање о старим Словенима и словенској души, а када плануше крвави бојеви, даде му се прилика, да на бојним пољима види ту душу у свој својој цјелини.

Плодови тога и другог (1882) му бављена у тим српским крајевима су његова одсна дјела: „Vzpa“ у „Osvitu“, „Junačké kresby černohorské I.—III.“, „Zl svobodu“ I.—III., „Černá Hora v miru“ I.—III., „Černohorské povídky“ и многе друге мање

ЛИСТА К.

ЈОСИФ ХОЛЕЧЕК. 1853—1903.

Велики духовни покрети у западној Јевропи при крају XVIII. стољећа, силно утицаше на словенске народе, а нарочито Чехе, који од тог доба датирају свој препород (obrození). Под утицајем хуманитарних идеја Запада, а особито под утицајем Хердерева филозофије, пониче међу Чесима словенска идеја, која за дуго постале идеја водила при буђењу успаваног чешког народа. Но јер је та идеја имала и сувише космополитичко словенски карактер, није могла остати при јаче пробуженој свијести народној нетакнуто. Хваличеково „Čech ne Slovan“ значило је потпун обрт у том правцу.

Но ово још не значи, да тим обртом у развиту чешкога народа потврен уједно и сам адрас основ те идеје, напротив њим је она само стављена на реалну, природну основу. На мјесто дотадање сентименталности и романтизма о једном јединственом словенском народу, у којим би се поједина словенска племена имала сасвим утопити и своју индивидуалност изгубити, на мјесто дотадање суиње у своју рођену силу и моћ чешку, поче се најпатреније проповиједати и радити на образовању индивидуалности народне, поче се приповиједати идеја о самосталној чешкој култури, о вадатичкој и послању чешкога народа, као дјела Словенства, дјела човјечанства. У том учину се скривају и нове основе словенске узајамности, словенске идеје. Не претачање у један јединствени словенски

живот, поред осталих словенских народа, који сви скупа чине једну већу цјелину еродних елемената, који узајамно узичу једно на друго, а тим и на културни живот и развитак цијелога човјечанства.

Са свим је природно, да тако схваћена словенска узајамност, да такви погледи на живот и циљ народни сами по себи захтјевају, да се исто свјесније дјела и утиче на оно, што се иначе несвјесно абива, а то је што свјеснији развитак специјално народних особина и народне индивидуалности, као и што свјесније утицање на живот и рад оне веће цјелине и сјејсно примаме и обрађивање оних утицаја, који ће нам развитак најбоље унапредити, а то су у првом реду еродни, у нашем случају словенски, па тек онда мање еродни утицаји.

Један од радника на том и таквом пољу и то један од првих и најодличнијих радника у братском нам чешком народу је и Јосиф Холчек, чије је име познато и далеко ван граница чешке му домовине, на словенском југу и словенском истоку.

Рођен у једном селу у југозападном куту Чешке, обдарен природом и физичком и душевном силом, одњегован у здравој чешкој средини, није могао да не пође путем, који га одведе међу трудбенике и борце за чешку и словенску ствар, међу поборнике и његоваате чешке силе и при родности у животу чешко-словачког народа.

Још као ђак почео је да мисли, како би могао помоћи своме народу и почео је да ствара циљ своме животу, који је послае у току времена и створпо, а који би се у главном могао овако формуловати: створити себи идеал о вадатку и животу чешкога народа и свега Словенства и практично радити у духу тога идеала. Али то и извршити не бјеше лаг посао. Схватити кори-

јењење, схватити основне душе једнога народа, једнога племена, аавирити у душу човјечју, ријешити циљеве његова живота, једном ријечју створити цијелога човјека, ријешити његов проблем, значи и сувише огроман задатак себи поставити.

Стојећи пред тежкоћом и величином тога задатка Холчек није клоњуо духом, а није ни скренуо са правог пута призивањем фантазије у помоћ при стварању тога идеала, него је пошао трудним путем студије и овбиљног рада. Марљиво поче да студира свој народ, његов живот његову појезију, његове жеље и тежње; марљиво поче да студира словенске народе, а нарочито насељене на југу и њихово народно пјесништво; труђаше се да провикне што више у питања сувременог знања и умјења и најпослије предузимаше и разне омање и испитивачке путеве по својој домовини, а и ван ње међу Словацима. Ти путеви, а нарочито његово пребивање у прамумској природи вирмавској буђаху и кристалниваху у њему осјећања и мисли о законима адрвагог развитка човјечанства, о природној култури и нарочито о задовољству у правој слободи.

Дакле да поновимо још једном укратко, што смо напред рекли, чешка и осјећања потребе науке, знања и познавања бјежу гонитељи и подстрекачи Холчекови у то доба на рад. Они га поведоше на путовања по отаџбини и Словачко, и они га најшосје одведоше 1875 г. и на словенски југ. Но пријенего што пређемо на сам тај његов пут ваља да споменемо да је већ у то доба почео да ради на књижевном пољу. У „Svetozr-u“, (1870) „Lilac-u“ и другим чешким листовима почеоше да се јављају омањи његови радови, који већ одаважу пут и правац овога благога аутора.

досетина а свима електричким пронаоачима је он страх и трепет нагнао, пошто при тачном и брижљивом испитивању књига у Вашингтону, многим изумитељима идеје нијесу патентоване могле бити, јер их је Тесла предвиђао.

С ових накнадних зграда, којих сада подиже, даје се судити, да Тесла у без- живичне станице Маркони је ве не вјерује. Он их држи за средство само привремено и смије се томе као каквим дјечијим играчкама. Он сам пак за средство пош- лања неће употребљивати ваздух, већем земљу у воду. Тесла даље обећава, да ће снагом, која проналази из његовог лаборато- риума, да тјера штампарске машине у Нев-Јорку. Па и за сва своја подухваци имаде Тесла довољно новца, које је дје- личице и продајом акција скупио, што докажује, да имућни људи имају у њега повјеренја и надају се великој добити.

С дана на дан ступици великих аме- риканских новина су пуни најновијим проналасцима Теслиним и не могу доста- да се начуде и нахвале његовим произво- дима.

Па зар наш народ да изгуби вјеру у бољу будућност, докле Српскија рађа оваких врлих синова? Не, никада!

Осим тога је Тесла и одушевљен Србијом, који с поносом истиче своје српско име ту у иностране свијету а зато заслу- жује свако поштовање.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 21 марта.

(Италијанска стручна мисија у Црној Гори.) Одабрано друштво из Италије предвођено г. графом Пијером Фоскари, по- томком велике дужевске породице, стиже ономатне из Млетака у нашу пријестоницу да проучи по унутрашњости природне ус- ловне за покретање питања о гвозденом путу и о експлоатисању шума и руда у Црној Гори. Са г. графом Фоскари путују г. инжењер Гале, рударски надзорник мле- тачке области, г. Колети стручњак за шу- марство, па г. г. Дешковић, Дудан и неки шумарски и рударски нижи чиновници.

Ова стручна мисија пошло је у при- морску област до Бара и Улцина, па пошто је прегледала ове градове и наше приморје, кренула је у шумске предјеле морачко васо- јевичке области.

Г. граф Фоскари повратиће се ових дана на Цетиње, а остала мисија проду- жиће своје проучавање природног блага наше земље.

(Из Мостара) смо примили од „Срп- ског Вјесника“ следећи телеграм: „Главни сарадник и сувласник преминуо“.

(Родитељски окуп.) На Цапјети 30. ов. мјесеца у 2 сата послје подне одржаће се у цетињској мушкој основној школи други родитељски скуп ове школ. године. Позивају се родитељи ученика ове школе да дођу на овај скуп.

Управа чет. мушке основ. школе.

Пишу нам на Косијера:

(† Поп Андрија Рајковић.) У суботу 15. овог мјесеца, у свом родном мјесту Косијерима, послје дугог и тешког боло- вања испустио је своју племениту душу поп Андрија Рајковић, — многогодишњи служитељ олтару Господњег. Родио се је

год. 1826, а рукоположен за свештеника блаженопочившим Митрополитом и Госпо- даром Петром II. Петровићем 1846 год.

Он је син чувеног и заслужног попа Филипа Косијера, па задохнут жаром пле- менитих осјећаја својих јуначких и племе- нитих предака и браће савременика, није се сгушио о испуњавању дужности, но- им је био прави потомак и брат, те је поред свештеничке дужности, сагласно духу времена, вршио на потпуно задовољство узвишеног Господара дужности грађанског главара и етотинашку кроз дуги низ година.

Света је дужност свакојег Црногорца од ваада била бранити милу домовину од непријатеља. — Ето то су они ратни под- визи, ће су Црногорци бев разликe поло- жаја истинади своје мушко прегалаштво, и он појојиник тој светој дужности одужио се међу првим борцима наших гора, почевши у чувеној битци на Грахову па све док је престала авека убојних справа.

За лично своје јунаштво, награђен је био свим орденима који се за храброст у нас дају. — Једном ријечју био је, добар свештеник, добар јунак и добар човек, усљед чега су се на глас његове смрти окупили сви околна племена и са сувним очима уз чинодјејство свештенства ријечке нахије предали матери земљи смртне његове остатке у нећаљу 16 овог.

У име свештенства на гробу опростио се с покојником лијепом бесједом свештеник Илија Ђурашковић.

Нека му је лака ова земља коју је истински љубио и нек Свемогући прими његову душу у царству своје славе. п. в.

Пишу нам из Амана у Малој Азији:

Евоме опет да ви се јавим по моме обећању из овог жарког мјеста. Ја са мно- гом мојом браћом отео сам се опасној бо- лести, и ако не прилични број плијенила. У најопаснијем нашем стању. Стиже ни нарочитим новом велико докторско одје- љење, које је одмах по својој доласку пред- узело све могуће мјере против опасне болести, да је одмах епидемија почела од- падати, и многи се болесници подивали, и начелник ове експедиције је оставио јако одјељење докторско у Аману. Све док је трајала болест. Од остатка Црного- раца вишина су одпудовала за Јенропу, овамо их нема више на цијелој прузи од 300 радника, који се за сад налазе здраво. До данас је свега за навијек наших овамо остало 34, од који су два ван границе књажевине и једна десетогодишња дјевој- чица. Ту сам још видио три младе Црно- горке, које су тамо амо кретале од ша- тора до шатора (овамо нема кућа него су све шатори) и болесну браћу коњском подкре- пљивале; коњак се је рачунао једини спас од ове болести, од које човек послје своје трагичне смрти није виши него у полаз згледао, такав је сваки био сасвим при- да га ња своји ближњи нијесу могли по- знати.

Њихово жалосно сам гробље походио које кити три виса са високодишним крстовима, прам рупевина великих рим- ских колона. Гордог некадашњег Амана а с десне стране ријеке Зерке која се вијуга попод вароши, и на велике завијутке про- лази кроз знаменито пољење на коме је пао горди Голијат од екромног Давида Деснице.

Дакле господине уредници, посла ала нема шта него добро, опет се је работа

ствари и рђавих страна и указао на опас- ности, које са њих прјети.

Да проговоримо још коју о Холечек- ковом погледу на свијет и у словенском, односно чешком човјеку.

Као што смо видјели дио Холечек- ков рад, циљ је његовог напрезања и труд, ишао је а тим, да створи себи основу, филозо- фију за живот. Почетци тога његовог стварања су, као што се обично бива, пуни негација, скепсе, сатире. Наилази на сва- ком кораку мане, ала. Њих су пуни Чеси, пуни Словаки, пуни Црногорци и Херце- говци. Али он за то ипак не пада у ми- аантропију, не мрзи. Истина неку га ти недостатци, али их он по сваку цијену гледа да упозна, јер упознати, сазнати право стање ствари, значи упознати и са- знати и мане. Или зар може лијечник да лијечи непознавајући болест? У својој критици тих мана он је често онтар, не- милостив. Напу традиционалну бесмилену неслогу, назива глупошћу, која диже брата на брата на радост наших непријатеља. Али исто тако види и наше добре стране, које неуморно проповједа и неуморно шири. Неуморна сила индивидуалности, која се огледа и у брижљивом његовању народног јевика, дубина духа религиозног, пакло- ност самосталном стварању живота морал- ног, марљива радност, бистрина духа, наклоност к самопожртвовању, а нарочито храброст, спојена са добротоу и благошћу осјећаја, то су по њему врлине, које сло- венску душу краси.

Он проповједа, да је словенска чо- вјек, човек цио. Герман то није, он је тип једностран. Оне добротне врлине, које све Герман нема, чине Словена цијелим. Због тих врлина и чекају Словена велики за- датци у историји човјечанства, које му и

мало пољепшала и ради се напријед, али будите увијерени да би боље било сваком раднику једном дневно ма сука хљеба јести а у јевропи живјети на посљетку ни ова клима није за наше људе. Поду- зимаји који имају своје магацине шта се оно вели они сами жаре и пале; продају својеново, како сами оте, зато је и жи- вљење уопће сасвим скупо дошло по ције- лој прузи. — Тужбе радничке нико не унимље у обзир.

Назад два мјесеца т. ј. 19 децембра прошле године један подузимај извршио је једно дивље сасвим самовољство на овај и гори начин год. 1901 гдје је био и про- ћерај и своју радњу изгубио.

Ових дана по нашој прузи прошао је краљ италијан. генерални консул из Беи- рута са два своја каваза, да извиди тужбе од стране италијанских радника, односно извјешног предузимача и других њему по- добних, — који се овом приликом изразпо- при својој поласку пред више Јевропејада да ће се он заузети за нас и предати чисти рапорат.

За сад доста, примите господин уред- ниче мој макус. — Семан.

Црногорац.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

СОФИЈА, 15 марта. — Књаз је повзаво Гешова да састави нови ка- бинет.

ЦАРИГРАД, 16 марта. — Сул- тап је изјавио Зиновјеву, да ће ре- форме бити потпуно изведене.

— У скопљанском вилајету било је еукоба са четата, које су се поја- виле и у Малеш-планини, куда су отпиремљене трупе.

СОФИЈА, 17 марта. — Гешов није успио. Данов је опет повзав да састави нови кабинет.

НАПУЉ, 18 марта. — Стигао је Билос и посјетио Принџија.

ЛОНДОН, 18 марта. — Краљ је отпутовао у Лиавону, а Краљица у Копенаген.

ЦАРИГРАД, 13 марта. — Порта је послала у Митровицу сву жан- дармерију и војску на расположењу из Солуна и 16 батаљона из вила- јета Ајдни. Осам батаљона је већ у путу. Ово је било потребито да се установи ред, а нема никакве агре- сивне сврхе. Порта намјерава енер- гично савладати отпор Арнауца. Калице је данас препоручио Порти да што прије ред установи.

СОФИЈА, 19 марта. — Лагу- ман је мост жељезнички код Мустаф- папше. Комуникација са Цариградом прекинута.

— У Дановљев кабинет ушао је Савов на мјесто Паприкова.

БЕЧ, 19 марта. — „Политише“ доноси да је руска влада управила

другу строгу опомену бугарској вла- ди о македонској ствари.

ПЕТРОГРАД, 19 марта. — Ар- наути су ударили на Митровицу, и били су низом оббијени послје двије уре боја, са великим губишом. Усљед држања Арнаута Зиновјев је учинио преставку код Порте. „Правитељ. Вјесник“ доноси извјешће руског кон- сула из Витоља, који је саопштио званично Хришћанима, да руска влада строго осуђује покушаје коми- тета, што је увбунило још жеиће вође револуционарнег покрета. Консуо ру- ски из Скопља пак јавља, да се анар- хија шири у Косовском вилајету.

ЦАРИГРАД, 19 марта. — Атен- тат на жељезничком мосту код Му- стафпапше извршен је од бугарског комитета. Воз је закаснио шест ура. Комуникација успостављена.

ПЕТРОГРАД, 20 марта. — „Н. Времја“ у ситном чланку окривљује вође македонског покрета и неке бу- гарске државнике, што немири још владају у Македонији јер они мисле, да ће се Русија латити оружја, тек словенска крв паче на Балкану. Они се у томе варију, јер Русија неће оступити од свог програма, мира. „Н. Времја“ осуђује и изражено мњење у Француској „Жутој Књи- ги“, да је Француска увела иниција- тиву реформама. Ова иницијатива при- пада само Русији. Настојање Фран- цуско да истакне Француско испред Русије мора бити сузбијано, јер вође покрета и неки бугарски државници отуд изводе паде, јер држе да Ру- сија испред себе тура Француску.

ЦАРИГРАД, 20 марта. — По једном телеграму из Митровице, је- дан војник Арнаута ранио је руког кон- сула Шчербину.

РИМ, 20 марта. — Пријети ће опет узети управу иностраних дје- ла 20/4.

ЦАРИГРАД, 21 марта. — Шчер- бина је пошло да види на лице мјеста, гдје је био бој с Арнаутима. Војник Арнаут Ибрајим, који је био и шче- рбино код баруштине, шуцао је на Шчер- бину и на каваза, који га је пратио. Ибрајим је стрпано рђен од нивана. Шчербина је лако рђен. Волики Везир у име Султаново искао је навинења Зиновјеву увјеравајући да ће кривци бити кажњени. Шемзи-паша је овла- шћен да успостави ред против Ар- наута.

ПЕТРОГРАД, 21 марта. — Ру- ски консуо у Скопљу држи да је мало више од стотине мртвих и ра- њених. Маса Арнаута иду из Пећи у Нови Пазар.

КОПЕНАГЕН, 21 марта. — Цар Вилхелм свечано дочекан. На гала- обједу Краљ је навдравио Цару и сродном њемачком народу. Цар је захвалио на дочеку и наипованау за адмирала данског, и у име срод- ног њемачког народа напио Краљу.

ПАРИЗ, 21 марта. — Бери је у камари казао Делкасеу, обзир на све теже стање у Македонији, да ће ипднјетиништриелацију, да ли ће влада гледати скривених руку истребљења Хришћана на Истоку.

ЦАРИГРАД, 22 марта. — На линији Солун—Цариград код Анти- сте жељезница и тунел општећен. Дипломати су оаолојећени стог бугар- ског атентата У Охридском округу формални устанак. Бугарске чете поубијале су випе турака. Чете су биле опкољене, али су на два мјеста отвориле себи пут кроз турску вој- ску. Много тешко рањених.

Службене Објаве.

О Г Л А С

Износ се на јавну продају доље опи- саве непокретности Омсра Мандића из Под- горице, које су процијењене круна 1500.

Продаја ће се извршити у потписаној канцеларији.

За продају одређују се три рока. Први на 6. априла, други на 6. маја и трећи на 6. јуна тек. год. у 4 1/2 сата послје подне.

„Застава“.

На прва два рока неће се непокретности продати испод процијењене вриједности а на трећем и ниже, али никако испод 1/3 процијењене вриједности.

Сваки је лиценит дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, који имају на непокретностима какво реално право, дужни-кови повјериоци и они који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Непокретности састоје се из:

1) Једна кућа тавануша, источно одјељење исте на горњем спрату садржи: двије камарипе и кујину, а западне: кујину са портиком, који је и чини у два одјељења; источно одјељење сакупно ширине 10.20 метара, а западне 5.20; дужина, пак, цијеле куће је 15.50 метара. Доњи спрат исте је проста изба, а у опште здање просто и старо.

2) Зграда уз исту кућу од прилике 1/4 и 1/8 земље са неким коријенима лове и омово.

Једно и друго граничи:

Од истока: Марко Станић кућом; од југа: Алена Мандић зградом; од запада: Смаил Стривич кућом и зградом; од сјевера: сокак.

Број 177.

IV. 1902. 214.

У Подгорици, 6. марта 1903.

Кап. Вучић.

Р. 235 Бр. 81 2—2

О Г Л А С

1. Износи се на јавну продају доле описана непокретност барјак. Мушике М. Божовића са Стијене, која је процијењена круна 320.

2. Продаја ће се извршити у Стијену код потписатог.

3. За продају одређени су три рока, први на 3. априла, други на 3. маја а трећи на 3. јуна ове године у 4. урн после подне.

4. На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже али никако испод 1/3 процијењене вриједности непокретности.

5. Сваки је лиценит дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

6. Позивају се сви они те имају на непокретности какво реално право, дужни-кови повјериоци и они који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Дотична непокретност налази се у Стијену авано мјесто „Зграде“ у једном комаду — ливада, кроз њу много питоме дрвади (као лоза, смоква, крушка и т. д.) А граничи од истока ливада Анта Кускова и ораница истог Мушике, од запада кућа Гуда Вуклачина и пут, од сјевера поменутог Анта ливада, а од југа истог Мушике метех.

Број 42.

Стијена, 2. марта 1903 год.

Кап. Вучић.

Р. 186 Бр. 82 2—2

О Б Ј А В А

Са овим се износи на јавну продају земља Јована Тривковића Вучића из Грахова, за измир његових дугова.

Речена се земља налази у селу Заслап, именом „Поткутица“. У њој има око 2 рала оранице и 1/4 ливаде — и сам метех што истој припада; речена постоји у једном комаду — а граничи:

а) од истока и сјевера до земље Кика Перкова Картарева.

б) од југа до истог Јована т. ј. до да нашег мергина;

в) од запада до земље Драга Новакова.

Речена је сва омеђашена књазима, које су ставили процијењивачи исто, а процијењена је судском комисијом кр. 800; — усљед чега позивају се сви они, који би жељели речену имовину купити, као и они који би тражили какво право прече купње над истом, да се пријаве у канцеларији овог суда, на 15. марта, 15. априла и 15. маја ов. год. у 9 сати пред подне са кауцијом 10% од процијењене вредности; тог ће се дана уступити понудноцу највише цијене, али на И-и и П-и рок неће се со уступити ником испод процијењене вриједности, тек само на Ш-и рок уступити се, али никако испод 1/3 од процијене.

Број 123.

Грахово, 15 фебр. 1903. год.

Кап. Анки Даковић.

Р. 204 Бр. 83 2—2

О Г Л А С

1. Износи се на јавну продају доле описана непокретност Илије Ђокова Марковића са Стијене Пиперске, које су процијењене круна 600.

2. Продаја ће се извршити на Древу код потписатог.

3. За продају одређује се три рока, први на 19 марта, други на 19 марта, а

трећи на 19 маја ове године, у 11 сати пријед подне.

4. На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже али никако испод 1/3 процијењене вриједности непокретности.

5. Сваки лиценит дужан је положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

6. Позивују се сви они те имају на непокретностима какво реално право, дужни-кови повјериоци и они, који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Дотична непокретност налази се у Стијену, авано мјесто „Дрега“, у једном комаду око рала 2 1/2, оранице, на врх које налази се пећ за тигле и ради се на овој земљи тигла, пећ се налази са омањом поправком, а граничи: од истока Ширалија, западом и сјевером Лека Радивојевић земљом, а од југа Јанко Пајов и истог Илије земља.

Број 29.

Стијена, 18 фебруара 1903 г.

Кап. В. Вучић.

Р. 190 Бр. 84 2—2

О Б Ј А В А

С којом се износи на јавну продају пола куће Јеле Радванове овдаш, по наредби Обласног Никшићског Суда; за дуг, који речена дугује од тамничарског трошка; овначена непокретност је пола куће, која је дрвена од (брвана), на два боја; доњи бој у земљи, налазећа се у овдашњој варошици. Уцијењено 250 круна.

Овијем се позивају сви они, који поменуто желе купити, да 12. априла о. год., у 9 сати прије подне престану код потписатог; гдје ће се понудноцу највише цијене уступити, али никако испод 1/3 процијене.

Број 305.

Жабљак, 6. марта 1903.

Кап. Урош В. Шаулић.

Р. 95 Бр. 85 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доле описане непокретности Сави Филипова Страхине из Подгори, за измир његових дугова законитих, који су застављени у подлог Перу Маркову Страхини којему дугује Саво круна 931 и 20 хел. а то:

У „Рајницу“ земље 1/4 и гора при истој земљи која се налази између земље Нике Ивана, Марка Савова Јоветића и општ. пута, процијењена круна 380.

Под „Улицом“ земље 1/4, граничи: земљом Илије Белова и општ. путем процијењена круна 150.

У „Спирежеско“ земље 1/4, граничи: земљом истог Перу Маркова Страхине процијењено круна 10.

У „Градишта“ једна ограда, граничи између Митра Марковића и Сави Илина Чаловића процијењена круна 170.

У „Спирежеско“ земље 2 1/4, 1/4, граничи по између непокретности Илије Крстова, Николе Попова и општ. пута процијењена круна 400.

Даље износи се законити подлог Сави Анђелина Укмановића којему дугује круна 448. а то:

У „Марушицу“ земље 1/4, граничи између непокретности Сави Лукића, Матана Перова, Стијена Станковића и општ. пута, процијењена круна 280.

У „Спирежеско“ земље 2 1/4, граничи између непокретности Стевана Јовова, Ива Белова, Лабуда Вуква и општ. пута процијењена круна 160.

У „Барине“ земље 1/4, граничи између непокретности Илије Маркова, Сави Јовова и општ. пута процијењена круна 180.

Даље износи се законити подлог Стане Ђурове Јоветића којој дугује круна 330. и 66 хел. а то:

У „Рарницу“ земље 1/4, и гора при истој земљи граничи: између непокретности Марка Думова, Лабуда Вуква, Пера Малишина, Николе Ђурова и општ. пута, процијењена круна 360.

У „Вишњицу“ земље 2 1/4, и мало горе при истој земљи граничи: између непокретности Мила Белова, Тома Милова, Васа Крстова и Лабуда Вуква, процијењ. кр. 80.

Продаја ће се извршити у Утр пред првом св. вел. Георгије.

За продају одређују се три рока, први 20 априла, други 20 маја, трећи на 20 јуна у 10 ура прије подне.

На прва два рока неће се непокретности продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже али никако испод 1/3 процијењене вриједности.

Сваки је лиценит дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они те имају на непокретностима какво реално право, дужни-кови повјериоци и они који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Број 20.

Подгор, 3. марта 1903 год.

Кап. Милош Умановић.

Р. 365 Бр. 86 1—1

О Г Л А С

Број 876.

IV—1902—138.

Јавна продаја куће Филипа Ј. Коначевића о.д. у „Иванбеговој улици“ бр. 16. извршиће се дне 3. септембра т. г. у канцеларији овога суда у 9. сати прије подне пошто се на прва три рока побројаним у огласу бив. Катунског Окружног Суда у 38. 39 и 40 броју „Гласа Црногорца“ за 1902. г. није пријавило купаца.

Цетиње, 18. марта 1903. г.

Кап. Вучић.

Р. 70 Бр. 87 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доле описана непокретност официра Шка Никичина Милошевића из Доњег Краја, која је процијењена круна 700.

Продаја ће се извршити у Бајицама код потписатог.

За продају одређују се 3 рока: први на 1. априла; други на 1. маја; а трећи на 1. јуна тек год. у 5 сати после подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности а на трећем и ниже, али никако испод 1/3 процијењене вриједности.

Сваки је лиценит дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они; који имају на непокретност какво реално право, дужни-кови повјериоци, и они који имају право прече купње да се пријаве суду прије прве продаје.

Непокретност састоји се из:

Један комад земље у „Поповину“ са бостаном, кућиштем и крајем, у којој земљи има од прилике 1 рало.

Иста граничи од истока; земљом Ђура Јокова и Андрије Савова, од југа општинским путем, запада општинским путем, а од сјевера имовином: Андрије Савова и Шуња Војнова.

Бр. 119.

Бајице, 20 марта 1903.

Кап. Богдо Мартиновић.

Р. 174 Бр. 88 1—1

Приватне Објаве.

ПАРАСТОС

У понедељник 23. текућег држају парастос у 10 сати пред подне у „Влашћој цркви“, моме нигда незаборављеном стрицу блаженопокојеном Митрополиту Хаџи

Сави Косановићу,

што ми је част, овим јавити свима покојниковим пријатељима и познаницима.

Цетиње, 21. марта 1903 год.

Даница Р. Вешовић.

Р. 44 Бр. 26 1—1

ПРВА НИКШИЋСКА ШТЕДНИЦА У НИКШИЋУ

И М О В И Н А

БИЛАНС, ДАНА 20 ФЕБРУАРА 1903. ГОД.

Д У Г

	Круна		Круна
Готов новац у благајни	1.357 92	Уплаћена капитал акционара	66.731 74
Задати народу	138.078 —	Улог на штедњу	23.778 74
Потраживање у ковит-коренту	14 70	Позајмљена новац са	
Намјештај у канцеларији	164 —	страш (ресконат)	36.371 —
Трошкови оснивања	417 —	Резервни фонд	92 —
		Привремено потраживање	85 07
		Зарада у 1901. години	616 28
		„ „ 1902. „	7.827 77
		„ „ 1903. години од	
		1. Јануара до 20. Фебруара	4.826 02
Укупно	140.331 62	Укупно	140.331 62

П Р И Х О Д

РАЧУН ДОБИТЕКА И ГУБИТКА

Р А С Х О Д

	Круна		Круна
Преносна камата из 1902. год.	1.712 83	Трошкови	465 41
Камата плаћена у 1903. год.	3.066 73	Камата плаћена на улоге на	
Провајаја	920 18	штедњу	131 80
Разли приходи	224 09	Камата плаћена на ресконат	500 60
		Добит од 1. Јануара до 20.	
		Фебруара 1903. год.	4.826 02
Укупно	5.923 83	Укупно	5.923 83

Симо Шобајаћ

пословод

Управни Одбор Прве Никшићске Штедионице:

Максим Јовановић, Синан Лучић, Председник: Јово Голијанци, Мило Томашевић, Иван Вујица, Крсто Кавана, поп Ђока Мијушковић, Гавро Лаковић, Васо Пипер, Вуко Кривокапић, Мато Чопић, Нико П. Ђањевић, Вуко Вукетић, Лука Вуковић, кап. Никола Ненмаревић, кап. Ђуро Ђурић.

Овај биланс прегледали смо како то одређује чл. 39. штедионишког статута и нашли смо га у поднуом реду, савишши исто са главним и споредним књигама.

Надзорни Одбор Прве Никшићске Штедионице:

оф. Радован Мијушковић, Председник: оф. Раде Гадовић, Цано Радовић, Обрен Никовић, окружни капетан у пензији Јово Јовановић.